

MAVILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Minorilor (v. Minorilor
n. 2). Nyomdai telefonszám: 143
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldi
esetnek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Aprohírdetések ára: egy sor 2 lej
Vastagabb betűvel . . . . . 4 lej
Kéziratokat nem adnak vissza.

Hitelszövetkezeteink és a kamattörvény

Írta: Bárdos Péter.

A kamattörvényről kezdettől fogva nagyon megoszlottak a vélemények. Ezek között a vélemények között kiütözik az a nagy ellentmondás, amit a rendelkezés szükségessége és a hatása között mutatkozott, mert hiszen a vita e körül forog. Kellott a kamattörvény, mert az uzsorakamat mellett tartóhatatlan volt a helyzete a szegény embernek, különösen a földmivesnek és az iparosnak, mert hiszen az utóbbi időben csak kamatra kerestek. Viszont káros volt a kamattörvény, mert falun megbénította a hiteléletet és válságba kergette a falusi intézeteket és különösen a szépen fejlődő hitelszövetkezeteket.

Azok a bankok, amelyek a Banca Nationalától nyolc százalékos pénzt kapnak kitudják helyezni pénzüket tizennégy százalékos kamattal, mert a Banca Nationala véleménye szerint elegendő négy százalékos különbözet is, mint haszon és így még két százalékos netto kereshetnek is. Viszont azok a kis bankok, amelyek ezektől a nagy intézetektől — tehát harmadik kézből kapják a leszámítolást, — már legfeljebb csak egy-két százalékos kereshetnek, ami még adóra sem elég, nem pedig az illető intézetek megélhetésére és fenntartására. Tehát az intézetek ma még jobban rá vannak utalva a betétitőkére, mint valaha, viszont ha a betéti kamatot a szükségletnek megfelelően leszorítják, a betétesek kivihetik a pénzüket és azt vagy a nagy intézetekhez viszik, — mert azok ugyanannyi kamatot fizetnek, — vagy pedig a betéti-tőke magánuton keres elhelyeződést, ami által még jobban fog virágozni a kamatuzsora.

Az új kamattörvény mellett a hitelszövetkezet tehát még a költséget sem keresheti meg és így módon a kamattörvény akarva nem akarva megöli a hitelszövetkezeteket, már pedig a mai viszonyok között olyan intézkedésekre volna szükség, amelyek ezen intézmények felvirágoztatását segítené elő.

Egy pár év alatt elsorvadnak a hitelszövetkezetek és kis bankok és legjobb esetben fel kell számolniuk. Minthogy a nagy pénzintézetek ma is majdnem teljesen elzárkóznak a falun szokásos kisösszegű kölcsönök folyósításától és ha már a hitelszövetkezetek és kis bankok sem élnek a falu népe a magán uzsorásoknak lesz kiszolgáltatva. Akkor tehát törökök fogunk az új kamattörvényvel, mert a falu népe még kevésbé fogja tudni fizetni a magánuzsorások kamatait, mint a jelenlegi — a kamattörvény előtti — kamatokat.

1891 esztendőben Haret miniszter felterjesztésére királyi kitüntetésben részesítették Radulescu Basdead közszépbeli tanítót, aki az első hat szövetkezetet alapította Romániában. A kitüntetést maga

A magyar ügyeket a lehető leggyorsabban és a leglelkiismeretesebben fogom elintézni, mondja Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszter

Bitay Árpádot kinevezték miniszteri szaktanácsosnak. Makkai püspök kinevezése órák kérdése. Az Országos Magyar Párt vezetősége átterelt a közvélemény sulya alá, de eigancsoltá Bitay miniszterségét. A csütörtöki összehívott parlament ülésére Jorga miniszterelnök magával viszi a feloszlató királyi kéziratot

(Kolozsvár.) A kisebbségi alminiszterség eszméjét a magyar közvélemény nagy örömmel fogadta annál is inkább, mert mint kisebbségi alminiszter elsősorban Bitay Árpád, a tehetséges fiatal történelem tudós jött volna számításba. A magyarpárti vezetők körében azonban ez a hír nagy megrökönyödést keltett, miután nem közülük valót vett Jorga miniszterelnök kombinációba a miniszteri stallum betöltésére. Erre megindult a mágnás és zseni társaság intrikája és elgáncsolták Bitay miniszterségét, aki helyett így Brandsch Rudolf lett a kisebbségi miniszter. A hajszát Brandsch ellen is folytatták, azonban Brandschnak nem tudtak ártani. A magyar közvélemény viszont a magyarpárti vezetők ellen fordult, akik a közvélemény hatása alatt kénytelenek voltak tegnap Kolozsvárt elnöki tanácsot tartani, amelyen, hogy a veszett fejszének legalább a nyelét megmentsék, beleegyeztek abba, hogy Bitay Árpád elfogadjon egy minisztériumi szaktanácsosi állást. Bitay Árpádból nem lett miniszter csak szaktanácsos, gondolták a magyarpárti vezetők és így a párt vezetésében való hegemoniájukat biztosítottak vélték, azonban számításuk nem igen fog bevalni, mert a magyar közvélemény, amely látta, hogyan gáncsolták el Bitay miniszterségét, az intrikus vezetők ellen fog fordulni. Bitay, aki elfogadja a szaktanácsosi állást is, javaslatot fog tenni, hogy a kultuszminisztérium mellett egy magyar szaktanácsosi állást létesítsenek és ezt egy protestáns közéleti férfivel töltsék be. Valószínűleg erre az állásra Makkai püspök van kiszemelve, mint aki szakszerű tanácsaival sokat használhat a magyar iskolák és egyházak ügyeinek.

Ha tehát abban az időben, — amidőn csak alig ismert intézmény volt a hitelszövetkezet — is belátták ezen intézmény fontosságát az akkori Románia vezetői, vajjon miért nem akarják felismerni ma, amidőn már nagy multal rendelkezik ez az intézmény és a fontossága és jelentősége csak nőtt? Akkor miért kell tönkre tenni most ezt az intézményt egy kellően át nem gondolt törvénnyel? A miniszter nyújtotta át, aki az üdvözlő beszédében kiemelte a szö-

Brandsch Rudolf nyilatkozata

Brandsch Rudolf nyilatkozott az ellene elhangzott támadásokra és kijelentette, hogy a magyarpárti vezetők által irányított lapok támadásaira az lesz a válasza, hogy a magyar ügyeket a lehető leggyorsabban és leglelkiismeretesebben fogja elintézni.

Összehívják és feloszlatják a parlamentet

A kormány a parlamentet váratlanul egybehívta csütörtökre. Értesüléseink szerint a parlament megnyitását éppen ilyen hirtelen beárás fogja követni és a miniszterelnök a parlamenti ülésre magával fogja vinni a házfeloszlást elrendelő királyi kéziratot.

Magyar tanszéket állítanak fel a bukaresti egyetemen

Jorga miniszterelnök tegnap meglátogatta a magyar festők bukaresti kiállítását, ahol Kunfi Lajos festő köszönte meg a miniszter-

elnöknek azt a szíves fogadtatást, amelyben a magyar festők Bukarestben részesültek. A miniszterelnök meghatva mondott választ és kijelentette, hogy megérti a magyar fájdalmakat, de a sors ellen nem lehet harcolni. Sajnálja, hogy májusban nem lehet Budapesten nagy elfoglaltsága miatt, de viszont, hogy kimutassa a magyarok iránti szimpátiáját, a bukaresti egyetemen a magyar nyelv és irodalom számára lektori állást létesít.

Hodor államtitkár lesz az erdélyi tartományi igazgató

A kormány Hodor államtitkárt bizta meg úgy a kolozsmegyei prefektúra, mint a tartományi igazgatóság vezetésével. Valószínűnek látszik, hogy tartományi igazgatónak végleg Hodorot fogják kinevezni, amire ez a nagytudású, abszolút korrekt, pártatlan, tehetséges közigazgatási szakember a legalkalmasabb személy.

Ford autógyáros optimista

(London.) Ford amerikai autógyáros új könyvet adott ki, amelyben optimista gazdasági tá-

nokat hirdet. Sikra száll a jobb minőség, alacsonyabb árak és az emelkedő munkabérek mellett.

Félbe kellett szakítani a kommunista monstrepor tárgyalását, mert az egyik vádlott elájult

(Bukarest.) A hadbíróság tegnap folytatta a kommunista monstrepor tárgyalásait. A vádirat a legsúlyosabban Varzaru őrnagyot vádolja, aki a legértékesebb katonai titkokat szolgáltatta a kémiszervezetnek havi 35—40 ezer lejért. Egy Kallisch nevű vádlott a tárgyalás folyamán rosszul lett és ar-

ra kérte az elnököt, hogy mentse fel a tárgyaláson való részvételtől. Az elnök a kérést megtagadta azzal az indoklással, hogy vádlott nélkül nem lehet tárgyalni. Egy főőrnagy Kollisch összesített és elájult. A tárgyalást emiatt félbe kellett szakítani. A tárgyalást ma folytatják.

vetkezetek nagy fontosságát és nagy jövőjét az agrár Romániában.

Elkerülhetetlenül szükséges tehát, hogy a Hitelszövetkezetek Szövetsége (Unioja) kötelékébe tartozó szövetkezetek vezetői — esetleg kerületenként (Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Brassó, Nagyvárad stb.) — értekezleteket és megbeszéléseket tartanak, melyeken a kamattörvény által teremtett helyzetet és a sürgős teendőket beszélnek meg, ezen

intézmény megmentésére. Ezen megbeszélések eredményeként kell ezen szövetkezetek részére, mindazokat a kedvezményeket és állami támogatásokat követelni, amelyek a régát hasonló intézményei — a népbankok — jelenleg is élveznek, hogy megmenthessék ezen intézményeinket a bukástól.

Itt az idő, hogy a szövetkezetek és a kis falusi pénzintézetek vezetői jól gondolják át a helyzetet és gyorsan cselekedjenek, amíg nem késő.

Mélyen leszállított árak mellett fest vegyileg tisztít **NAGY** Károly utóda **Gallérmosás 5 lei**

Malom-u. 4 C. Victoriei 36

Törődjenek a közönség kényelmével is a villamos üzem új hivatalában

(Kolozsvár.) A villamos művek hivatala, amely eddig éveken keresztül a város tulajdonát képező adóhivatalának balszárnyát birtokolta május elsején megkezdte áthurcolódását az Unio-uccába a City kávéház feletti és melletti épület részébe. A Farkas-uccai hivatal, amely immár most a villamos művek adminisztrációjának zavartalan menetét ügyetlen beosztása, szűk helyiségei miatt zavartalanul ellátni nem bírta, már korábban tárgyalásokat folytatott a jelzett épületet tulajdonosával és több éves szerződéssel biztosította magának az épület bérletét.

A villamos művek Farkas-uccai irodáiban napról-napra súlyos botrányok játszódtak le amiatt, hogy a szűk épületben nemcsak a tisztviselőket kényszerítették be az irodának nevezett szűk, elkerített ketrecekbe, de egyúttal a közönség kényelmét sem vették figyelembe.

és a nagy forgalmu milliós vállalat ügyfelei, a kolozsvári közönség valósággal szorongott a fülledt levegőjü, szűk irodákban. Az irodákban egy két kivénhedt rozoga széken kívül

a várakozó közönség részére még ülőhely sem akadt

Olcsó tűzifa termelői árban

A REGNA S. A. termeléséből

I-a száraz bükkhasáb aprítva 100 kg. 68 lei
II-a száraz bükkhasáb aprítva 100 kg. 60 lei
I-a száraz bükkhasáb ölenként — 1100 lei
Fenti egységárak a vevő lakására szállítva értendők.

Megrendelési iroda:

Betegh Ernő lakerekeskedő, Cluj, Str. Memorandului No. 4. Tel. 111

és néha hosszú órákig kellett állva várakozni a vállalat részére pénzt szállító ügyfeleknek addig amíg rájuk került a sor. Reméljük, hogy az új szállásra költözésnél a milliós haszonnal dolgozó villamos cég, nemcsak az igazgatóknak és a vál-

Troitzkij Spanyolországba készül

(London.) Az Evening News barcelonai távirata szerint Troitzkij beutazási engedélyt kért a spanyol kormánytól. Kérését azzal indokolta meg, hogy a spanyol monarchia kormánya őt a háboru előtt kiutasította Spanyolországból.

Véres verekedést rendeztek a képviselők a szász tartományi gyűlésen

(Berlin.) Dresdenben a szász tartománygyűlésben kommunista és nemzeti szocialista képviselők elkeseredett közelharcot vívtak egymással. A tumultusban a szónoki emelvény butordarabjai a

lalat magasrangú tisztviselőinek fog kényelmes irodákat rendelkezésére bocsájtani, hanem

kisebbségi tisztviselőit is embereknek fogja tekinteni, sőt arra is gondolni merünk, hogy a közönség kényelmére is tekinteni fognak, mert elvégre a vállalat minden szegét és székét a tulmagas villanydíjakból szedi be az üzem és ezeket a díjakat az üzletfelek, Kolozsvár lakossága szállítja be szorgalmas méhként az üzem feneketlen pénztárába.

gyorsírók padjaira zuhantak és összetörték. Épületes jelenetek közben ki kellett a karzatokat üríteni és az ülést fel kellett függeszteni.

A Árvagondozó a helyi zsidó társadalom hatékonyabb támogatását kéri

(Kolozsvár.) Az Árvagondozó Kolozsvári Helyi Csoportjának Választmánya ülést tartott, melynek egyetlen pontja a Helyi Csoport mai helyzetének ismertetése volt. Az előterjesztett adatokból a következők tűntek ki:

A Helyi Csoport egyetlen rendszeres havi jövedelmét a tagdíjak képezik, melyek az utóbbi időben jelentős összeggel csökkentek.

A lebonyolított akciók — a súlyos gazdasági viszonyok következtében — szintén sokkal kevesebbet jövedelmeztek, mint az elmúlt esztendőben. Mindezen körülmények a Helyi Csoport vezetősége a következő határozatokat hozta:

1. Elsősorban egy nagyszabású taggyűjtési akciót indít meg a jövedelem fokozására. Kíváncsok volna, ha ezen akció elől a helyi társadalom egy tagja sem zárkózna el.

2. A kilépett tagokat körlevélben fogja felkérni, hogy ismét lépjenek be a tagok sorába.

3. Továbbá elhatározta, hogy blokkrendszer útján egy gyűjtést indít. Blokkokat fog elhelyezni, melyek megváltása csupán egy lejbe fog kerülni.

A vezetőség azon reményének adott kifejezést, hogy ezen akciók szép eredménnyel fognak zárulni és így módon segítve lesz az Egyesület nyomott anyagi helyzetén. Az

Árvagondozó Egyesület fontosságát úgy szociális, mint emberi szempontból már régen megismerték és minden zsidó igyekezete az lesz, hogy az árvák nyomorán ilyen módon segítsen.

SZINHÁZ

Talu, észak csalogánya

A Magyar Színház Mozgó legközelebbi műsorán olyan képek szerepelnek, amelyek a legnagyobb figyelmet érdemlik. Jelentettük már, hogy az igazgatóságnak sikerült megszereznie a Foxgyár „4 FIVÉR” c. világslágerét, amely körül most is a leghevesebb sajtóharc dúl Németországban. A film azt a tragikus szituációt tárgyalja, amikor két fivér a világháborúban szembekerül egymással az ellenséges frontokon s ez a borzalmas helyzet mindennél megrázóbban példázza az izekre tépett emberiség szörnyű válságát a háboru furái között. Grandiózus felépítésű, páratlanul nagystilű hangosfilm a „4 FIVÉR”.

Ugyancsak a Magyar Színház Mozgó fogja vetíteni a „Talu, észak csalogánya” c. hangosfilmet. Ez a csodaszép film az eszkimók életébe vezet bennünket, ahol egy egy gyönyörű eszkimó nőt magával sodor egy véletlenül odaérkező hajóskapitány szenvedélye. A jéghegyek birodalmának titokzatos élete tárul fel ebben a filmben, vad hajsza a végtelen hómezőkön keresztül, ádáz küzdelmek a szétpattanó jégtáblákon olyan izgalmas, lebilincselő fordulatok, amilyeneket régen nem láttunk filmben. Hozzá pedig tökéletes kísérő muzsika, ének és beszéd.

Jegyezzük meg tehát: „4 FIVÉR”! „Talu, észak csalogánya”! És a legújabb hangos Fox-hiradó!

Ma és holnap bucsuzik a Magyar Színház együttese. Ma este „Az elesett ember”-ben, a szezon legsikerültebb prózai újdonságban bucsuzik a drámai együttes. Holnap pedig a diadalmas „Viktória”-ban az operett-ensemble vesz bucsút. Mindkét szezonzáró előadást mozihelyárrakkal tartják meg!

HETI MŰSOR:

Szerda este 9 órakor: Az elesett ember (Kasza Anna, Szentgyörgyi Mária, Benes Ilona, Miklóssy Margit, Földényi, Tóth Elek, Réthely és a drámai együttes bucsuja. Mozihelyárrakkal.)

A Magyar Színház mozielőadása

Hétfő, kedd és szerda 3, 5 és 7 órakor. Nagy kettős műsor. Mint premier: A colfaxi diákok sporttörténetét az angol diákeletről 7 felvonásban. A főszerepekben James Hall, Luise Brooks és Richard Arlen. Akit felvet a pénz filmregény 6 felvonásban, a főszerepekben: Richard Dix és Gertrud Oltstæd. Helyárak: 20 és 10 lej.

12 nap Kolozsváron! „Milyen legyen az őtőb- Április 29-től május 10-ig. nom?” nagy kiállítása! 50 százalékos vasúti kedvezmény

Nagy löverseny Alsózsukon!

Nagy nemzetközi sportmérkőzések

Ünnepi előadások a Román Operában és Román Nemzeti Színházban a kiállítás egész tartama alatt
(A kiállítás látogatói a katalógusban levő szelvény alapján 30 százalék engedményt kapnak.)
Kizárólag Kolozsvárra jöjjen április 29 és május 10 között!

Az ország összes menegyirodájánál megkapja az utazási igazolványt. (Aki a kolozsvári „Transilvania” butorgyár butoraiból vásárol a kiállítás-son, annak ez a gyár megtéríti az utiköltséget és így Ön ingyen jött Kolozsvárra.)

Bécs és Stuttgart kiváló művészei által berendezett körülbelül tizenöt szobában fog gyönyörködni. Látni fogja az igazi izléssel berendezett szobákat, a virágok, butorszüetek, szőnyegek poézisát, a falak és drapériák, valamint a butorok közötti tökéletes összhangot stb. stb.

CORSO FILMSZINHÁZ

Premier!
TROPUSI ÉJSZAKÁK
Izgalmas szerelmi dráma
Fősz: Dita Parlo, Fritz Rasp, Robert Thoren
Előjáték: Iskola kaland. Hangos vigjáték 2 felvonásban.

CARMEN MOZGÓ

A világ legnagyobb hangosfilmje!
Noé Bárkája
Fősz: Dolores Castello, George O'Brien, Noah Beery, Louise Fazenda
Előadások: fél 3, negyed 6, 9 óra.

URANIA

Szenzációs új műsor.
Richard Tauber nagyszerű filmje
Vége a dalnak
A többi szerepben: Werner Fuetterer, Maria Solveg.
Előjáték: Hangos hiradó.

SELECT MOZGÓ.

Premier!
Mesék az írógépről
Nagyszerű hangos film, Szomaházy regénye nyomán.
Fősz.: Renata Müller, Félix Bressart
Előjáték: Hangos hiradó.

HIREK

Időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint élénkebb nyugati szelekkel változékony, hűvösebb és csapadékos hajlamos idő várható.

Vizsgálati fogságban maradnak Bálint és Tanasescu szeszinspektörök. Tegnap tárgyalta a kolozsvári törvényszék Bálint és Tanasescu szeszinspektörök ügyét, kiknek harminc napos vizsgálati fogsága lejárt. A törvényszék döntése szerint a szeszinspektörök továbbra is fogságban maradnak.

Letafóztattak Kolozsvárt öt kommunista munkást. A május elseji kommunista előkészületekkel kapcsolatban a rendőrség öt fiatal kommunista munkást tartóztatott le, akik állítólag Erdélyi József bűntársai. Értesüléseink szerint újabb letartóztatások várhatók.

Hatiegan Simon rendőrkezes újravette a kolozsvári rendőrség vezetését. Hatiegan Simon rendőrkezes tegnap délután ismét átvette a kolozsvári rendőrség vezetését.

Négy bomba robbant Zágrábban. Zágrábból jelentik: A vasúti állomás közelében levő parkban ma hajnalban egymásután négy bomba robbant. A park üres volt és az exploziók sem sebesülést, sem más anyagi kárt nem okoztak.

Budapestben nem vonulhat fel május elsején a szociáldemokrata munkásság. Budapestről jelentik: Engedélyezték a szociáldemokraták a Millenáris sportpályán rendezendő május elseji ünnepségét, uccai felvonulás nélkül.

Letartóztatták Prónai ezredest. Budapestről jelentik, hogy Prónai Pál ezredes Schadl törvényszéki elnök letartóztatta, mert egy törvényszéki tárgyalás alkalmával a bírósággal tiszteletlenül viselkedett.

Az utazási igazolványokat az 50 százalékos vasúti kedvezményhez katalógusainkban bekötve a kolozsvári, Calea Reg. Ferdinand 15. szám alatt levő „HERMES” menetjegyiroda után az ország legtöbb városában levő összes menetjegyirodának elküldöttük. A „HERMES” 29 számú telefonján minden felvilágosítást megad Önnek.

Lengyel Irén ismét primadonna lesz? A kolozsvári közönség szeretettel gondol vissza Lengyel Irénre, aki kedvenc primadonnája volt. Lengyel Irén férjhez ment és visszavonult a színpadtól. Hír szerint Lengyel Irén olyan tervekkel foglalkozik, hogy visszatérjen a színpadra.

Titokzatos füllevágó főmeggyilkos után kutat a delhii rendőrség

(London.) Az indiai Delhiből érkezett távirat jelenti, hogy a rendőrség titokzatos főmeggyilkos után kutat, aki

3 év leforgása alatt 16 embert tett el láb alól.

A gyilkosnak az a rendes módszere, hogy különösen férfiakat magános helyre csal és ott valamilyen ürügy alatt árkot ásat velük. Munkájában

éles takarmányvágó szerszámmal megöli a kiszemelt áldozatot, fülét levágja, hogy a fülbe kapcsolt aranykarikához hozzájusson.

A delhii rendőrség megállapította, hogy a gyilkos az elmúlt évben 10 nap alatt 10 embert ölt meg ilyen módon. A detektívek nagyarányú nyomozásba fogtak. A rendőrség emberei aranykarikákat hordanak nyomozásukban a fülükben, hogy a gyilkos figyelmét magukra tereljék.

A miniszterelnök harca a ruzsalsal, puderral és selyemruhával

(Bukarest.) Jorga miniszterelnök tegnap körrendeletet intézett a minisztériumokhoz, amelyben eltiltja, hogy a női tisztviselők kipuderezve, kifestve és selyemruhába öltözve betegyék a lábukat a hivatali helyiségekbe. A portások

szigorú parancsot kaptak, hogy a tisztviselőket ne engedjék be a minisztériumokba, ha ki vannak festve és selyemruha van rajtuk. Azok a tisztviselőnők, akik a rendelet ellen vétnek, rögtön elbocsáthatók.

A szerető és a feleség meggyilkolták a szerelmük utcájában levő férjét

Az agyonvert férj hulláját kifosztották, hogy rablógylkosság látszatát keltsék

(Dés.) A törvényszék borzalmas gyilkossági ügyet tárgyal. Az elmúlt évben, október 30-án Laznavölgy községben Broscoi Simon gazdálkodó agyonverte Ferszedi Jánost, akinek feleségével hosszú időn át szerelmi viszonyt folytatott. Ferszedi János a lupényi bányákban dolgozott és az elmúlt nyáron leépítették és így visszajött a falujába. A férj természetesen utcájában volt az asszonynak és szeretőjének és ezért ezek elhatározták, hogy Ferszedit elteszik láb alól. Az asszonnyal való megállapodás után Broscoi az erdőben megleste Ferszedit és bottal agyon-

verte, majd az asszony tanácsára kifosztotta a hullát, hogy rablógylkosság látszatát keltsék. A csendőrség azonban felfedezte az ügyet és a bűnösök a dési fogházba kerültek. A főtárgyaláson számos tanút hallgattak ki az ügyben. Miután a kettős tanács az ítéletre vonatkozólag nem volt egy véleményen, a bíróságot egy harmadik bíró bevonásával kiegészítik és újabb tárgyalási határnapot tűztek ki az ügy végleges letárgyalására. Dési jogászörökben úgy ezt a tárgyalást, valamint a május 2-re kitűzött kodori mérgezési ügyet nagy érdeklődéssel várják.

„Bocsássatok meg, nem volt már mit keresnem az életben”

írta bucsulevelében az ablaktisztító munkás, aki leugrott az Első Erdélyi Biztosító palotájának harmadik emeletéről

(Kolozsvár.) Egyetem u. 3. sz. alatt levő és az Első Erdélyi Biztosító tulajdonát képező palotában borzalmas eset játszódott le tegnap délután. Egy munkáskülsejű ember leugrott a palota harmadik emeletének folyosójáról. A palota lakói délután nagy puffanásra lettek figyelmesek, kiszaladtak az udvarra, ahol megrémülve látták, hogy óriási vértócsában egy ember fetreng. A szerencsétlen emberen, akinek hátgerince, kopo-

nyája és végtagjai teljesen összetörték a kihívott mentők már nem tudtak segíteni. Kórházba szállítása közben meghalt. Az öngyilkos zsebében talált iratokból megállapították, hogy neve Harasztosi József, foglalkozása ablaktisztító, 38 éves és lakása Kalauz-ucca 8 sz. alatt van. Az öngyilkos levelet hagyott hátra feleségének, melyben azt írja, hogy bocsássanak meg neki, de nem volt már mit keresnie az életben. Az öngyilkossá-

gának oka ismeretlen, mert Harasztosi jól kereső munkás volt, akinek nagyobb anyagi gondjai nem voltak. Egyébként igen érdekes az, hogy négy év óta ebben a palotában ez a negyedik öngyilkosság.

Földalatti vasúti szerencsétlenség 80 áldozattal. Párisból jelentik: A földalatti vasut 2 vonata tegnap este 8 órakor összeütközött. 80 utas megsebesült.

Haldoklik a lelőtt bandita vezér. Newyorkból jelentik: Jack Diamond bandavezér, — aki ellen merényletet követtek el, — állapota válságosra fordult. Az orvosok lemondtak életéről.

Megolcsult a festés és vegytisztítás. A Nagy Károly Utóda cég számolva a mai nehéz gazdasági viszonyokkal és az általános fizetés redukciónak, ami főként a keménygallért viselő urakat érte leszállította a gallér tisztítási árat az eddigi 6 lejről 5 lejre. Ugyaszer mindenféle festést és tisztítást mélyen leszállított árak mellett vállal a régi, megbízható, szolid és pontos kiszolgálás mellett.

ALULIROTT DÉSI PÉNZINTÉZETEK ezúton közlik t. ügyfeleikkel, hogy a náluk elhelyezett betétek után az új kamattörvény életbeléptének napjától kezdve 2, azaz kettő százalékkal kisebb bruttó kamatot fognak elszámolni. — Gazdasági Ipari és Kereskedelmi Bank R. T., Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. T. Fiókja, Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R. T. Fiókja.

Autóbusz közlekedés május 1-én. Május 1-én az autóbuszok a Bükk-erdő és a Kardosfalva felé a közönség rendelkezésére állanak. Indulás a Bükk-erdő felé a Nemzeti Színházról. Viteldij 20 lej -s visszafelé 15 személyenként. Indulás Kardos felé vasut állomástól, a viteldij 10 lej személyenként.

Tényleg rendkívül értékesek a „Milyen legyen az otthonom?” kiállítás katalógusa által elérhető kedvezmények. A katalógus, melynek ára 40 lej, következőket tartalmazza: 1 darab 20 lejes belépőjegyet kétszeri látogatásra (ezen különleges, kétszeres belépőjegy be van kötve a katalógusba), ami már magában megfelel a katalógus teljes árának; ezenkívül a Román Államvasutak összes vonalaira érvényes 50%-os kedvezményre jogosító igazolványt, valamint a kiállítás teljes időtartama alatt a Román Opera és Román Nemzeti Színház előadásaira 30% kedvezményre jogosító szelvény, az „Astoria” és „Newyork” szállodákban a kiállítás egész tartamára a szobák árából 20%, a Czell-étterem és büffé, a „Newyork” szálloda étterme és Cristál Palace kávéház és bár árából 10% kedvezményre jogosító szelvény. A kiállítás katalógusát az ország összes menetjegyirodái, valamint Kolozsváron a Rudolf Mosse vállalat Strada Regina Maria 24. alatti irodája, a „România Artistică” színházi ügynökség Fő-téri kioszkja és az „Uhu” Calea Regele Ferdinand 20. sz. alatti könyvkereskedés árusítja.

EDITION Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

2 szenn. 20 felv. Premier!
I. Mária hercegnő
Fősz: Sandra Milowanoff, Rosario Pino
II. Ezred leánya
Fősz: Betty Belfour, Curt Gerron

MAGNAR SZÍNHÁZ

Mozielőadás d. u. 3, 5, 7 órakor.
I. Colfaxi diákok.
Fősz: James Hall, Luise Brocks Richard Arlen
II. Akit felvet a pénz.
Fősz: Richard Dix, Gertrud Olmstead

Színlelőadás.

Az elcsereált ember.
A drámai társulat bucsuja.
Kezdet 9 órakor

OPERA ÉS N. SZÍNHÁZ

Szerdán, 1931 április 29-én

Traviata
(Violetta)

Opera 3 felv. Rózsa Anna vendégjátékával.

Kezdet 9 órakor

Kossuth Lajos futára

Történelmi korrajz
Írta: Kovách László

(96)

Most már lázas érdeklődéssel kezdett kutatni a barlangban. Csakhamar szénából összehevenyészett ágyra talált, amelyen egy ócska kabát feküdt.

Bencsics keze belemélyedt a kabát zsebébe. És ebben a pillanatban ismét diadalmas kiáltás hagyta el ajkát. Az ujjai acélt, kovát és taplót érintettek. Boldogan szedte ki zsákmányát az ócska kabátzsebből. Ebben a pillanatban talán Bencsics gróf aranyainak sem tudott volna örülni úgy, mint ennek az értéktelennek, de itt végtelenül sokat jelentő gyujtó szerszámnak. Örömeiben akkorát ugrott, hogy fejét beleverte a sziklába. Az ütés azonban annyira éles és terjedelmes volt, hogy sziklától semmi esetre sem származhatott. Kíváncsian nyújtotta fel kezét a magasba. Most egy üst került az ujjai közé, amit nyilvánvalóan a szigeten járt emberek főzés céljaira használtak, azután felakasztották a barlang tetejére.

Bencsics most már nem félt. A barlang védelmet és oltalmat nyújtott a szél és a vihar ellen, a halásháló, meg a gyujtószerzők melegített biztosították számára. Boldogan igyekezett tehát lakását minél kellemesebbé varázsolni. Bencsics tüzet gyujtott a barlang előtt. Amikor a láng magasra csapott, fénye bevilágította a környéket, pokoli guny jelent meg a kalandor arcán.

— Most már nem félek téled halál! — kiáltotta kevélyen. Ez a tűz legyőzött téged. Most már egy évig is kibírom. Azután mégis enyém lesz Bencsics gróf tulajdonsága.

Mint a gyermek, úgy táncolta körül a tüzet, tenyerét előrenyújtotta s hársányan kiáltozott:

— Nos, vén kanász, ki az erősebb te, vagy én? Látod, kigunyollak, kinevetlek és megvetlek. Ez a tűz tart távol téged tőlem. Ennek a tűznek a fénye mellett lesz ismét naggyá Bencsics Szvetiszláv.

A tűzzel azonban takarékoskodni kellett, mert száraz fa kevés állott rendelkezésére. Első dolga volt tehát kellő mennyiségű fát felhalmozni a barlangban, hogy azt kiszáritsa.

Most már nem félt a jövőtől: fűtőréssze járkálta be a szigetet, madár tojásokat szerzett, sőt sirály fiókat is.

Amikor az első madarát megfőzte a barlang tüze, önmagát kigunyolva nevetett fel.

— Csibe paprikásom is van! Ki meri tehát sívárnak nevezni ezt az életet?

De teltek a napok, a hetek, beköszöntött az őszi és Bencsics kedve és kitartása kezdett alább hagyni. Hiába rendelkezett hatalmas lelkierevével, hiába várt a legnagyobb békétlenséggel, hajó csak nem jött a közelébe. Vitorlát ugyan kétszer is látott, de a hajónlevők nem vették észre.

Most már a tüzet a barlang nyílása helyett a tengerparton gyujtotta meg. Egész nap ott feküdt a tűz mellett a közeledő tél már pirosra csippte arcát, de ő csak várt, várt, bizott abban, hogy a szabadító hajó nemsokára megérkezik.

Egy sétatája alkalmával árbocrudat talált a tengerparton. Levette az ingét, majd rákötötte az árbócra, aztán a hatalmas rudat felállította a tenger partján. De bizony hiába reménykedett senki sem vette észre a hajótöröttet. És amint a tél egyre jobban és gyorsabban bekövetkezett, a hidegtől már sokat kellett szenvednie Bencsicsnek. A tápláléka is megfogyatkozott, mert az

(Folyt. köv.)

Elővételi pénztáraink

a „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra egyelőre következő helyeken nyitlak meg: Színháziügynökség, P. Unirii (Kioszk), „UHU”

könyvkereskedés, C. Reg Ferdinand 20. „STANDARD” írógépvállalat, Str. Reg Maria 14. (Telefon 8-45.)

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 1-36 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 15 lej. — Állást keresők féláron hirdethetnek. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

BIZTOS POLOSKAHALÁL. 85 lej íveje Kapható Demeter C. gyógy-szertárában, Cluj, C. Motilor 2.

Butor szükségletét

elsőrendű kivitelben, hihetetlen árakban szerezheti be az ujonnan létesült Butoresarnokban. Deák Ferenc-ucca 23-25 Hítelképesek részlete is

Figyelem, Dumping ár! Egy öltöny ruha mérték után 3400-lei. Hol? Szigethy urisabónál. Str. Paris (Pap-u.) 54/a.

Berkovics Jenő

uridivat szabó. Hazai és külföldi szövetek, valódi angol szövetraktár. Férfi ruhákat rendelésre a legelőnyösebb feltételek mellett készít

Cluj-Kolozsvár volt Bolyai- és Szentegyház-u. sarok

Zálogházi árverés lesz most hétfőn: „Brasoveana” zálogházban, Cluj, Cal. Victoriei 5. alatt.

Kiadó szoba konyha május 15-re Szondi-u. 1. Értekezni Györgyfalvit 11.

Egy szoba butor matt búkkfából és konyha butor eladó. Str. Mine-rilor No. 39.

Kiadó igen olcsón a külvárosban egy szoba konyha. Viz, villany, padlás, pince és kamara van. Érdeklődni a „Mai Világ” irodájában, Minorita-ucca 2. szám, udvaron balra, harmadik ajtó.

Háromfogásos ebéd . . . 30 L.
Vacsora . . . . . 20 L.
Minden este marosvásárhelyi „Flekkén és „Vargabéles”.
Rizlingbor kivitelre . . . 14 L.

Kerekas étteremben

Erzsébet-ut sarkán.

Eladó házastelek Str. Vulkan 25. Értekezhetők Str. Epise 31 szám alá átrugó házban Bánál.

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári lerakata, ahol legolcsóbban szerezhet be harisnyát, keztyűt és kötött árut. Főter 13.

Edézy-üveg

Moskovits és Társa konyhafel-szerelési cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpaca evőeszközök. Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Könyv-papír

Keszey Albert Könyv- és papír-kereskedése, anti-quariuma és nyomdai munkák felvételi helye, Piața Unirii (Főter) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papír, iskolakönyvek, írásszerek, rajzműszer, füzetek stb. áruház. Kérjen jegyzékeket.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy az ellenzékbe került nemzeti parasztpárt, amely most választási paktumot akar kötni a kisebbségekkel, képes lesz-e arra, hogy szövetségeseit becsapja?

— Ki van zárva.

— Miért mondja ezt ilyen határozottan?

— Mert eszembe jutott a Kohn esete, aki elment üzletbarátjához a Grünhez és információt kért tőle a Polacsekről.

„Mond kérlek, — kérde Grün, — képesnek tartod ezt a Polacseket arra, hogy valakit becsapjon?”

„Ki van zárva!” — feleli Grün.

„Miből következtetted ezt?”

„Mert még a saját apja sem hisz neki.”

— Szóval ezért nem fogja a nemzeti parasztpárt sem becsapni a szövetségeseit?

— Ebben maradunk.

Csütörtökön lesz a kolozsvári Cochet-mérkőzés. Cochet, a tenisz világbajnok kolozsvári vendégszereplését szerdára tervezték. Cochet-et utközben autóbaleset érte és emiatt csak csütörtökre érkezhet Kolozsvárra.

Bécsi football-eredmények. WSC — Rapid 2:1 (0:1). Wacker — Nicholson 3:2 (0:2).

Földrengés volt Chios szigeten. Athénből jelentik: A Sporadokhoz tartozó Chios szigeten ma földrengés volt. Anyagi kár nem történt. A rengés központja ázsiai Törökország keleti részében volt.

Megérkezett Péter Miklós. A BTC kitűnő tornásza, az ezévi magyar tornászbajnokság 2. helyezettje Péter, tegnap este a megérkezett Kolozsvárra s részt vett a KKASE tegnap esti tréningjén is. Klubtársa Pelle világbajnok, hivatali elfoglaltsága miatt csak pénteken érkezik meg, hogy Péterrel együtt résztvegyen a KKASE nemzetközi disztornáján. A verseny pontosan fél 11 órakor kezdődik a Magyar Színházban.

Teke-sport. A tekéző szövetség első pálya felavató versenyét május 3-án tartja meg Marosvásárhelyen. Ez alkalommal Kolozsvár bajnokesapata játszik a vásárhelyi Törökves-sel. A sport-drukkerek részére autójárat. Oda és vissza 200 lej. Előre fizetendő a szövetség irodájában, Reg. Maria 14 sz. alatt. Indulás vasárnap reggel 5 órakor. A KAC-Törökves versenye iránt óriási az érdeklődés. A szövetség vezetősége felkéri a közönséget a részvételre, hogy győződjön meg a tekesport értékéről.

Folytatólagos vita a cionizmus és szocializmus viszonyáról. A Kautsky-kör rendezésében, e hó 29-én, szerda este 8 órakor, az Építőmunkás Otthonban (Str. Văil-Patak-ucca 7) folytatólagos vita lesz a cionizmus és szocializmus viszonyáról. Belépés díjtalan.